

Educando

en

Igualdade

Educando en Igualdade. Guía para a educación infantil

Un programa realizado por FETE-UGT en colaboración co Instituto da Muller e o Ministerio de Igualdade

Autores

Alicia Herranz Gómez. Mestra de Educación Infantil

Mª Belén San Martín Horcajo. Mestra de Educación Infantil

Nona Seijo Cabrera. Mestra de Educación Infantil

Mauricio Maggiorini Tecco

FETE-UGT

Coa colaboración do Instituto da Muller

Ilustracións: Mauricio Maggiorini (interior) e Mónica Carretero (portada)

Coordinación da edición: Sendra Ros Escanez

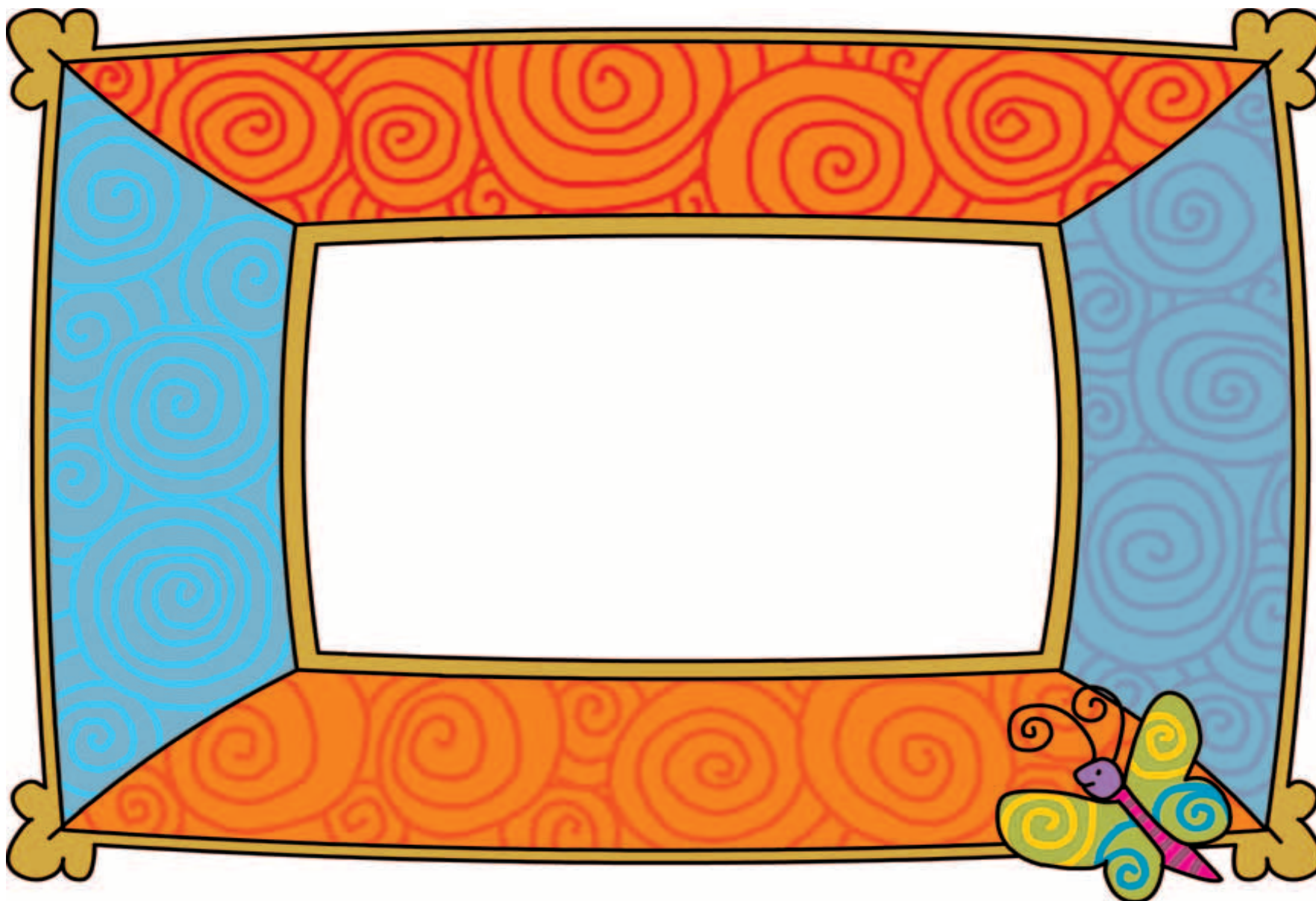
Índice

Ficha Actividade 1	5
Ficha Actividade 2	7
Ficha Actividade 3	9
Ficha Actividade 4	11
Ficha Actividade 5	13
Ficha Actividade 6	15
Ficha Actividade 7	17
Ficha Actividade 8	19
Ficha Actividade 9	21
Ficha Actividade 10	23
Ficha Actividade 11	25

Actividade 1

Debuixa o teu retrato

Materiais:

- Ceras de cores.
- 1 cartolina co deseño de marco imprimido da “Actividade 1”.
- 1 folla de papel.
- Témperas de cor.
- Lapis e rotuladores de cor e outros materiais de pintura.

Introdución da Actividade:

Dende que nacen, o ámbito vai marcando as distintas opcións que teñen os nenos e nenas, dependendo do seu sexo. Así, eliximos a cor, a forma de relacionarnos, conducimos os seus gustos e preferencias, dependendo do feito de ser neno ou nena. Con esta actividade intentaremos que tomen conciencia de que existen infinitas formas de ser muller e home, que expresen como son, valorando as diferenzas e aprendendo a encontrar o modo de expresarse con liberdade, sen sentir a necesidade de reproducir algunha clase de estereotipo para sentirse aceptado ou aceptada ou de facer coma se non pertencesen ao sexo ao que pertencen.

Obxectivos:

- Explicaremos que non hai unha forma determinada de ser nena ou de ser neno.
- Intentaremos que sintan que son únicos e únicas, orixinais e especiais. É unha gran riqueza o feito de expresarse, sentir e actuar como son, sen limitacións polo feito de ser neno ou nena.
- Axudarémolos a comprender que as nenas e os nenos teñen que ter os mesmos dereitos, oportunidades e obrigas.
- Ensinarémolos a relacionarse de forma pacífica e respectuosa cos seus compañeiros e compañeiras, respectando a súa forma de ser, os gustos, formas de expresarse e afeccións.
- Intentaremos que se sintan felices e aceptados, tal e como son, con o que fan e co que lles gusta.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Repartir as fichas.
2. Pedir a cada alumno e a cada alumna que faga o seu retrato.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Decatástesvos de que todas as persoas temos nariz, boca, orellas? E non obstante, todas e todos debuxámonos moi diferentes. Por que credes que é así?
- Que pasaría se todas as persoas fosemos exactamente iguais?
- Que diferenza hai entre unha rapaza e un rapaz? Sería divertido se todos e todas fosemos exactamente iguais?

Outras Actividades:

1. Sentándonos en círculo faremos unha posta en común con toda a clase e conversaremos sobre o que significa ser unha nena e o que significa ser un neno.
2. Xogando a abrazarnos. Os alumnos e alumnas pasean pola clase. Cando fagamos unha indicación abrazaranse a compañeiros e compañeiras que teñan as mesmas características. Por exemplo. Todas as nenas e os nenos que teñan os ollos marróns!!! Todos os nenos e as nenas que teñan algo vermello!!!
3. O noso corpo di como nos sentimos. En papel continuo pediremos aos alumnos e alumnas que debuxen as partes do corpo que expresan como nos sentimos, como a boca, os ollos...
4. Conversaremos sobre como fai o corpo cando lle acontece algo. Comparamos as respostas dos nenos e das nenas, por exemplo: cando temos frío, cando temos sono, cando queremos que quíranos, cando temos medo, etc.

Actividade 2

Une cunha raia os obxectos cos personaxes

Ficha Actividade 2

Cousas que facemos

Materiais:

- Rotuladores de distinta cor.

Introdución á Actividade:

Con demasiada frecuencia as alumnas e alumnos son orientados a facer aquelas actividades que responden aos estereotipos sexistas. É importante que tomen conciencia de que poden explorar todas as posibilidades. Por esta razón, é importante que teñan á súa disposición todo tipo de xogos, materiais, vestimentas e espazos que non impliquen violencia.

Obxectivos:

- Que comprendan que non hai xogos ou actividades para nenas ou para nenos.
- Intentaremos que sintan seguridade cos seus gustos, expectativas e preferencias.
- Axudaremos a que valoren todas as posibilidades que teñen, dende as particularidades de cada un e cada unha.
- Axudarémolos a comprender que todas as persoas somos distintas e que a unhas persoas se lles poden dar mellor unhas actividades que outras, pero todas e todos son valiosos.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Repartir a ficha.
2. Pedirlles que unan cada obxecto cos personaxes.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Que cousas che gusta facer?
- Que lles gusta facer aos teus amigos?
- Que lles gusta facer ás túas amigas?
- Todos e todas podemos correr, saltar, xogar, ler, bailar, falar?
- Os teus amigos e amigas xogan xuntos?
- Con quen che gusta xogar máis?

Outras Actividades:

1. Sentámonos en círculo e pedimos que de forma individual comenten cales son as súas afeccións preferidas. Ao finalizar cada exposición pregúntase: hai máis nenos que lles guste facer isto?, hai máis nenas? E comentamos que non hai actividades para nenas e para nenos. Todas e todos poden facer o que máis os atraia. Por exemplo, un alumno comenta: "A min gústame correr". Preguntamos: "A que nenos lles gusta correr? A que nenas?".
2. Intercambiamos cousas que sabemos facer. Pedímolles que nun folio debuxen algo moi especial que saiban facer. Por exemplo, unha alumna pode saber saltar moi alto ou un alumno bailar facendo círculos. A continuación pedímolles que intercambien o seu debuxo con outra persoa. Sentámonos en círculo. Explicamos que debuxo nos deron e por que é especial.

Actividade 3

Observa estes personaxes. Elíxe aos que máis se parecen á túa familia e dálles cor

Ficha Actividade 3

As distintas familias

Materiais:

- Unha folla en branco.
- Lapis de cores.
- Tesoiras.
- Pegamento.

Introdución á Actividade:

O modelo familiar evolucionou nos últimos anos, polo que nunha mesma clase nos podemos atopar con distintas opcións. O obxectivo desta actividade é que tomen conciencia de que todas as opcións son válidas e do papel que ten a familia no seu coidado e desenvolvemento.

Obxectivos:

- A través da actividade, exploraremos os distintos modelos de familia, de forma que teñan unha visión máis completa das relacións de convivencia.
- Axudarémolos a comprender cales son as funcións da familia.
- Reflexionaremos sobre a importancia que teñen as tarefas de coidado, afecto e sostemento da vida no marco da familia.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Entregamos a folla co debuxo de diferentes personaxes a cada alumna e a cada alumno, para que elixan os personaxes que máis se parecen á súa familia.

2. Dirémoslles que lle dean cor aos personaxes que elixiron.
3. Cada alumno e cada alumna explicará ao resto da clase como é a súa familia.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

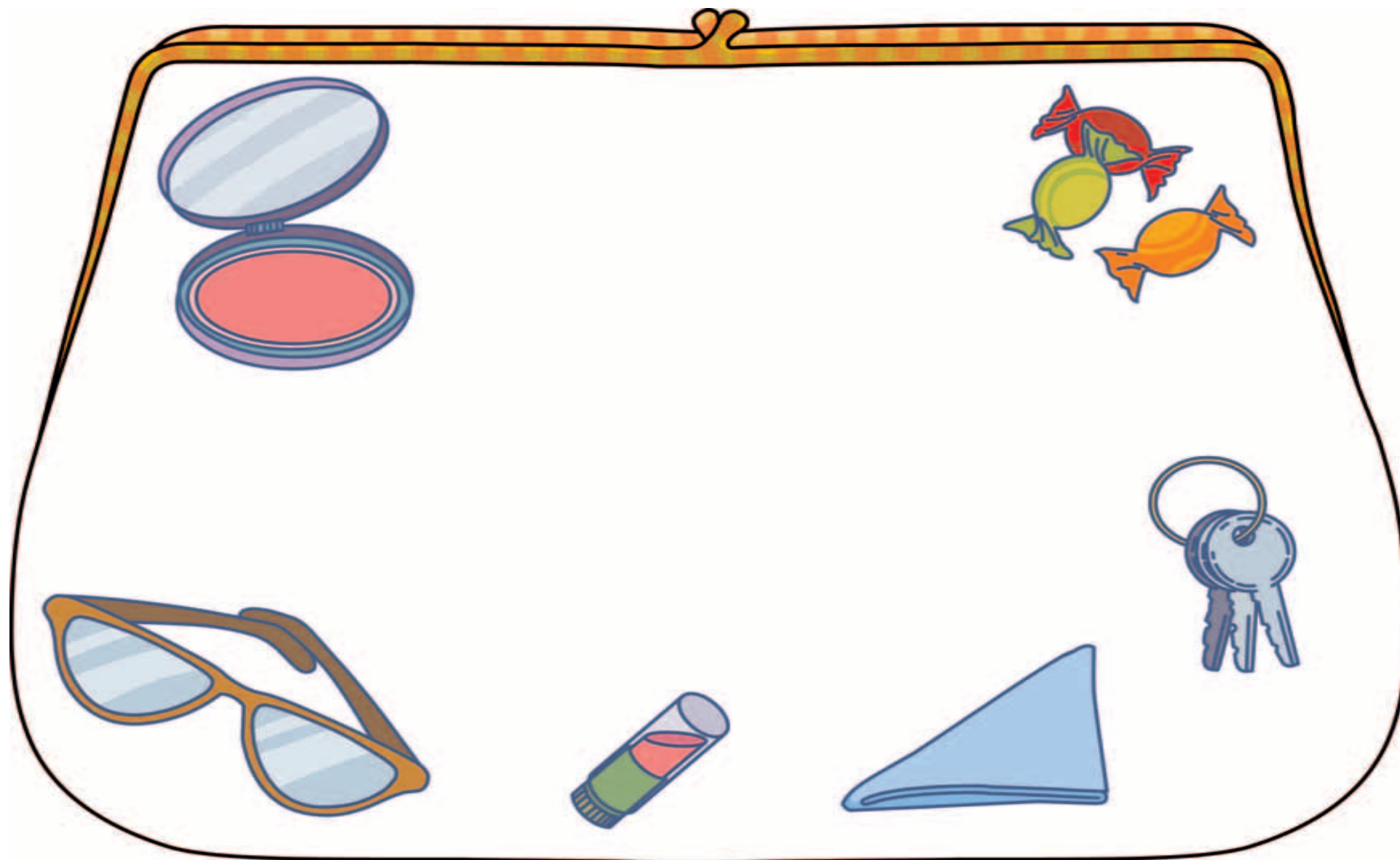
- Déstesvos conta do distintas que son cada unha de vosas familias?
- Por que che gusta a túa familia?
- Que persoas coidan de ti na túa familia?
- Por que é importante a túa familia?

Outras Actividades:

1. Facemos un círculo e conversamos sobre como son as nosas familias.
2. Invitaremos as familias dos alumnos e as alumnas a clase para que conten a súa historia.
3. Xogaremos ás familias construíndo casas imaxinarias en clase.
4. Invitaremos os alumnos e as alumnas a traer fotografías ou un obxecto da familia, para que conten a súa historia en clase.
5. Construiremos un libro viaxeiro. Elixiremos un caderno con follas en branco. Cada día, o caderno viaxará a unha casa onde a familia escribirá a súa historia. Ao día seguinte lerémola en clase.

Actividade 4

Debuixa que outras cousas leva a túa avoa no bolso

Ficha Actividade 4

O bolso da túa avoa

Materiais:

- Ceras de cores.

Introdución á Actividade:

As avoas teñen un papel fundamental no coidado, atención e sustento da vida dos nenos e as nenas. Con esta actividade intentaremos que recoñezan o valor que teñen nas súas vidas.

Obxectivos:

- Con esta actividade poñeremos en valor o papel das avoas na vida dos nenos e as nenas.
- Axudarémoslles a pensar por que a relación que manteñen coas súas avoas é diferente á que teñen con outras persoas.
- Reflexionaremos sobre que vida e actividades teñen as avoas: falaremos sobre o seu pasado, as cousas que lles gustan, as actividades que fan...

Desenvolvemento da Actividade::

1. Repartiremos a ficha do bolso da avoa.
2. Pediremos que pensen nas súas avoas, nas cousas que fan con elas, de que se preocupan...
3. Indicamos que teñen que observar con atención e debuxar outros obxectos que a avoa leva no bolso.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Por que queres a túa avoa?
- Que leva no bolso a túa avoa?
- Que cousas fas coa túa avoa? E co teu avó?
- Onde adoitas ir coa túa avoa?
- Cando vas pola rúa, vas da man da túa avoa? E do teu avó?
- Como te chama a túa avoa?
- Que cousas fai a avoa cando ti estás no colexio?
- Que te aprende a túa avoa?

Outras Actividades:

1. Conversamos sobre as avoas e os avós.
2. Pedimos ás alumnas e alumnos que inviten as súas avoas a vir a clase para que ensinen o que levan nos seus bolsos e a contar un conto.
3. Xogamos a facer de avoas e avós.
4. Pedimos aos alumnos e alumnas que traian unha fotografía da avoa e o avó cando eran pequenos e outra actual. Pegamos as fotografías xunto á súa foto. Explicamos como crecen as persoas.

Actividade 5

Debuca e dálle cor á princesa diferente

Materiales:

- Lapis de cores.

Introdución á Actividade:

Os contos infantís están cheos de estereotipos sobre as mulleres e os homes. Case todas as historias colocan as mulleres e ás nenas nunha situación pasiva, na que o protagonista, xeralmente masculino, ten que realizar diversas actividades para salvara. É o caso da Bela Durminte, a Cincenta, Brancaneves... Con esta actividade, o conto transfórmase explicando que a igualdade é divertida e emocionante tanto para as nenas coma para os nenos.

Obxectivos:

- Ensinalos a ler de forma crítica os contos nos que se estereotipan o papel das mulleres e os homes.
- Propoñerlles modelos divertidos e activos nos que se poidan reflectir tanto a elas coma a eles.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Aos nenos e nenas leráselles o conto *A princesa diferente*.
2. Indicamos que deben imaxinarse como é e como viste.
3. Teñen que completar o debuxo cos lapis de cores.
4. Terán que explicar por que fixeron este debuxo.

Conto:

Rai non moito tempo, e nun lugar non tan afastado, vivía unha princesa que chamábase Alba Aurora, a cal tiña unha fermosa cabeleira negra a media melena, o suficientemente larga como para que non se lle enredase nas ramas das árbores ás que lle gustaba subir polas mañás para ver o amencer antes que ninguén. Alba Aurora era moi delicada e amable, pero tamén moi áxil e deportista, e encantáballe ir escalar todos os sábados montañas ou a acampar na praia.

Un día escoitou un ruído na súa ventá. “Quen será?”, preguntouse. Era nada máis nin nada menos que o Príncipe Azul que viña a rescatala, segundo lle explicou. “Pero a rescatarme de que?”, preguntou Alba Aurora. Non sei”, dixo desorientado o Príncipe Azul, “quizais dun bruxo malvado ou dun dragón malhumorado ou dun ogro enorme?”.

“Pero se non coñezo ningún bruxo malvado, ningún ogro enorme e, peor aínda, ningún dragón malhumorado! Ademais, se fose así, seguro que xa houbese encontrado eu mesma a forma de liberarme.”

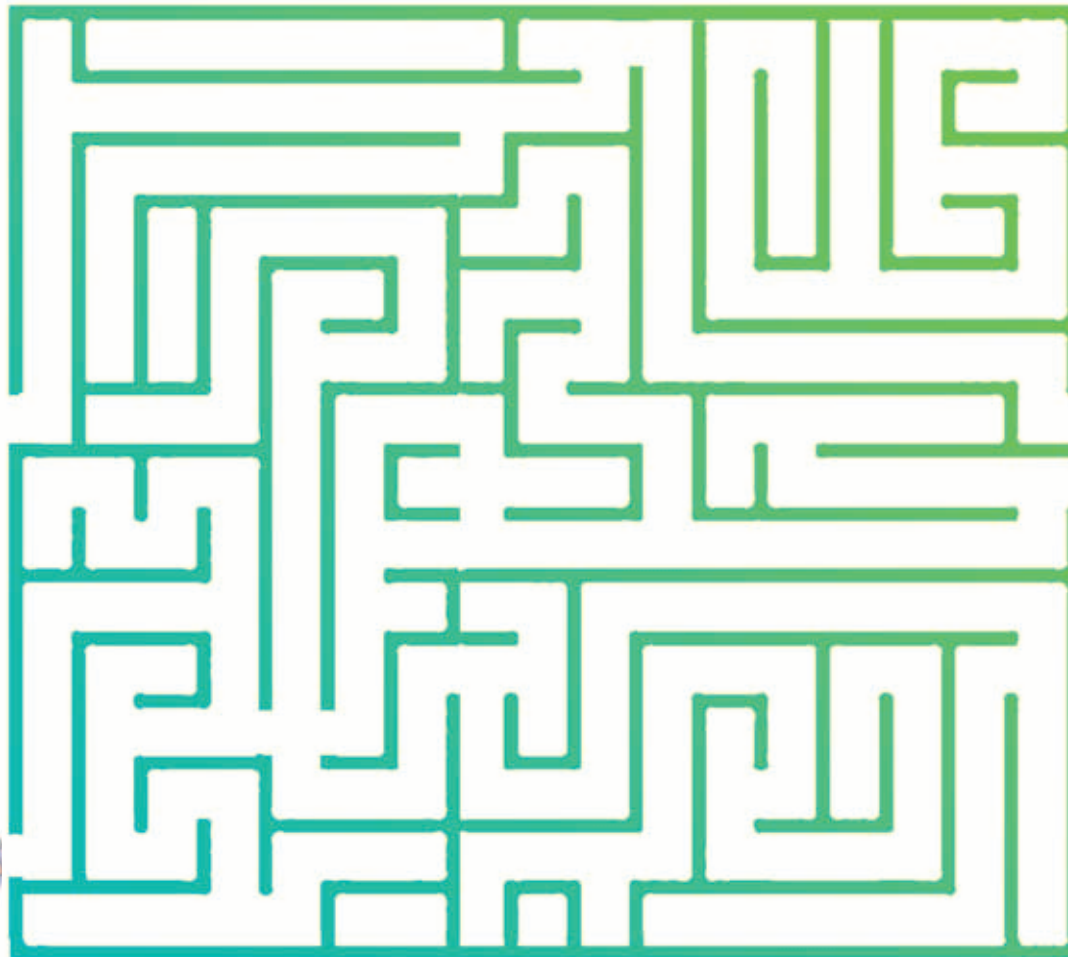
O Príncipe, moi triste ao decatarse de que non tiña que facer nada, se dispuxo a baixar pola ventá por onde subira, pero Alba Aurora lle preguntou: “Coñeces a muralla chinesa?”. “A muralla chinesa?, pois non!”, exclamou el. E nin ben rematou de dicir non, ela colleuno do brazo, baixaron xuntos pola ventá, subiron na moto e fóronse xuntos a coñecela. Así foi como a princesa diferente e o Príncipe Azul se foron a percorrer o mundo e fixéronse amigos...

E colorín afroitado este conto ten comezado.

Actividade 6

Pinta de negro o camiño que leva ao neno á mamá que conta un conto e de vermello o camiño que leva á nena á mamá que está a contar un conto

Ficha Actividade 6

O camiño dos contos

Materiais:

- Lapis de cores.
- Fotocopia da ficha.

Introdución á Actividade:

Cando contamos contos regalamos palabras e as palabras son un alimento tan importante como a comida ou o sono. Os contos forman tamén parte dunha cultura e a través deles transmítense uns valores máis ou menos explícitos. A través das súas historias axudamos aos nenos e ás nenas a superar medos, dicímoslles cando deben confiar e cando deben desconfiar; axudámoslos a que vexan a vida con ilusión; dicímoslles que a creatividade e a imaxinación son importantes para vivir.

Pero ás veces, pasa tamén que, a través deles, se potencian os vimbios dunha cultura androcéntrica. (Pódese ampliar este tema consultado o curso de coeducación: “Dous sexos nun só mundo”, módulo 2: Nomear a ambos os” dous “sexos”, Instituto da Muller, Instituto de Formación e Recursos en Rede para o Profesorado, Ministerio de Educación.)

Obxectivos:

- Que os nenos e as nenas valoren a escoita do conto como un tempo de tranquilidade e creatividade.
- Reflexionar sobre as razóns polas que lles gusta escoitar contos.
- Xogar cos contos tradicionais, ofrecendo distintas opcións para os personaxes femininos e masculinos.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Repartiremos as fichas.
2. Preguntaremos a quen lles adoitan ler contos na casa.
3. Indicaremos que teñen que encontrar dous camiños para chegar á persoa que le o conto.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Que contos vos gustan máis?
- Quen é as e os protagonistas?
- Gustaríavos vivir nun conto?
- Onde viven os personaxes dos contos?

Outras Actividades:

1. Crearemos unha biblioteca de contos non sexistas na clase.
2. Faremos un baúl de disfraces con vestidos e teas traídos de casa.
3. Faremos que xoguen a disfrazarse e a construír historias a partir de tramas propostas nas que as nenas e os nenos sexan protagonistas.
4. Buscaremos heroínas aventureiras nos contos tradicionais. Analizaremos por que apenas existen.

Actividade 7

Pinta con cera branca os dentes do neno que os cepilla o con outra cor os dentes do neno que non os cepilla

Materiais:

- Cera de cor branca ou anacos de vela.
- Acuarelas ou algún material soluble en auga.

Introdución á Actividade:

Tradicionalmente as mulleres encargáronse do coidado e atención dos máis pequenos e as máis pequenas. A responsabilidade sobre a hixiene, a alimentación ou a actividade física debe comezar dende a infancia, de forma que sexan persoas responsables con conciencia de autocoidado e coidado das e os demais.

Obxectivos:

- Axudarlles a ser conscientes da importancia de manter uns hábitos de coidado e hixiene.
- Ser conscientes dos coidados que reciben na casa e no colexio.
- Axudarlles a comprender que o coidado persoal nos proporciona tranquilidade e felicidade.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Os nenos e nenas terán que pasar a cera de cor branca ou o anaco de vela enriba dos dentes do debuxo do neno que se cepilla os dentes e o outro deixalo como está.

2. Logo terán que debuxar coa acuarela o debuxo e pediráselles que elixan unha cor para pintar a boca na súa totalidade.
3. Así verán como o neno que se lava os dentes segue cos dentes brancos (protexidos pola cera) e o outro ten a súa boca sucia, enche do cor que eles e elas mesmas elixiron.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Vistes o que pasa no debuxo cos dentes que se han protexido e o que pasa cos que non? O mesmo pasa cos vosos dentes, que se non volos lavades o máis seguro é que se vos enchan de carie, úlavos mal a boca e finalmente rematedes coa boca máis fea que o debuxo.
- Puxéstesvos a pensar que esa é un xeito moi importante de coidarvos? Que outras cousas facedes para coidar de vós e de vós mesmas?
- Que persoa vos ensinou a lavarvos as mans, cepillarvos os dentes ou poñervos o pixama? Por que vos ensina?
- Que acontece cando non nos coidamos?

Outras Actividades:

1. Formando un círculo explicaremos que accións facemos diariamente para coidarnos, como ducharnos, abrigarnos, etc.

Actividade 8

Une con anacos de plastilina as cousas que crees que usan a nena e o neno para cuidarse

Materiais:

- Unha folla coa Actividade 8 imprimida (1 por cada neno ou nena).
- Plastilina.

Introdución á Actividade:

Durante séculos de historia o traballo doméstico non foi recoñecido como parte importante do coidado e a calidade da vida. Ademais, hai se responsabilizado ás mulleres á súa realización sen posibilidade de combinalo con outras actividades. Afortunadamente, os cambios que se están producindo abriron a porta á corresponsabilidade e, cada vez máis, valoramos os coñecementos que se poñen en práctica no fogar e que teñen que ver co coidado da vida propia e das persoas ás que se quere.

Obxectivos:

- Que os nenos e as nenas valoren as atencións, o tempo e as accións que lles dedican as persoas que os coidan.
- Axudarémoslles a comprender que as tarefas domésticas, de coidado e atención no fogar, débenas realizar tanto os homes como as mulleres.
- Explicaremos que todos e todas debemos aprender aqueles saberes que teñen que ver co coidado, as relacións e as tarefas que facemos no fogar, porque un día, cando sexan grandes, tanto os nenos como as nenas desenvolverán estas actividades.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Preguntaremos aos nenos e ás nenas quen é as persoas que os coidan na casa.

2. A continuación, preguntaremos que cousas adoitamos utilizar para coidarnos, por exemplo, a xabón ou a comida.
3. Pediremos que se fixen nos obxectos da ficha.
4. Enumeraremos os que utilizamos para alimentarnos, lavarnos, xogar...
5. Pediremos que fagan vermes de plastilina.
6. Pediremos que unan cada obxecto dos que enumeraron co neno e a nena que están no centro da ficha.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Sempre vos coida a mesma persoa?
- Quen coidaba a túa mamá e o teu papá cando eran pequenos?
- Algunha vez désteslle as grazas por coidarvos?
- Credes que é importante o que fai?
- Que regalo podemos facer para darlles as grazas?
- Como demostramos o noso cariño por coidarnos?

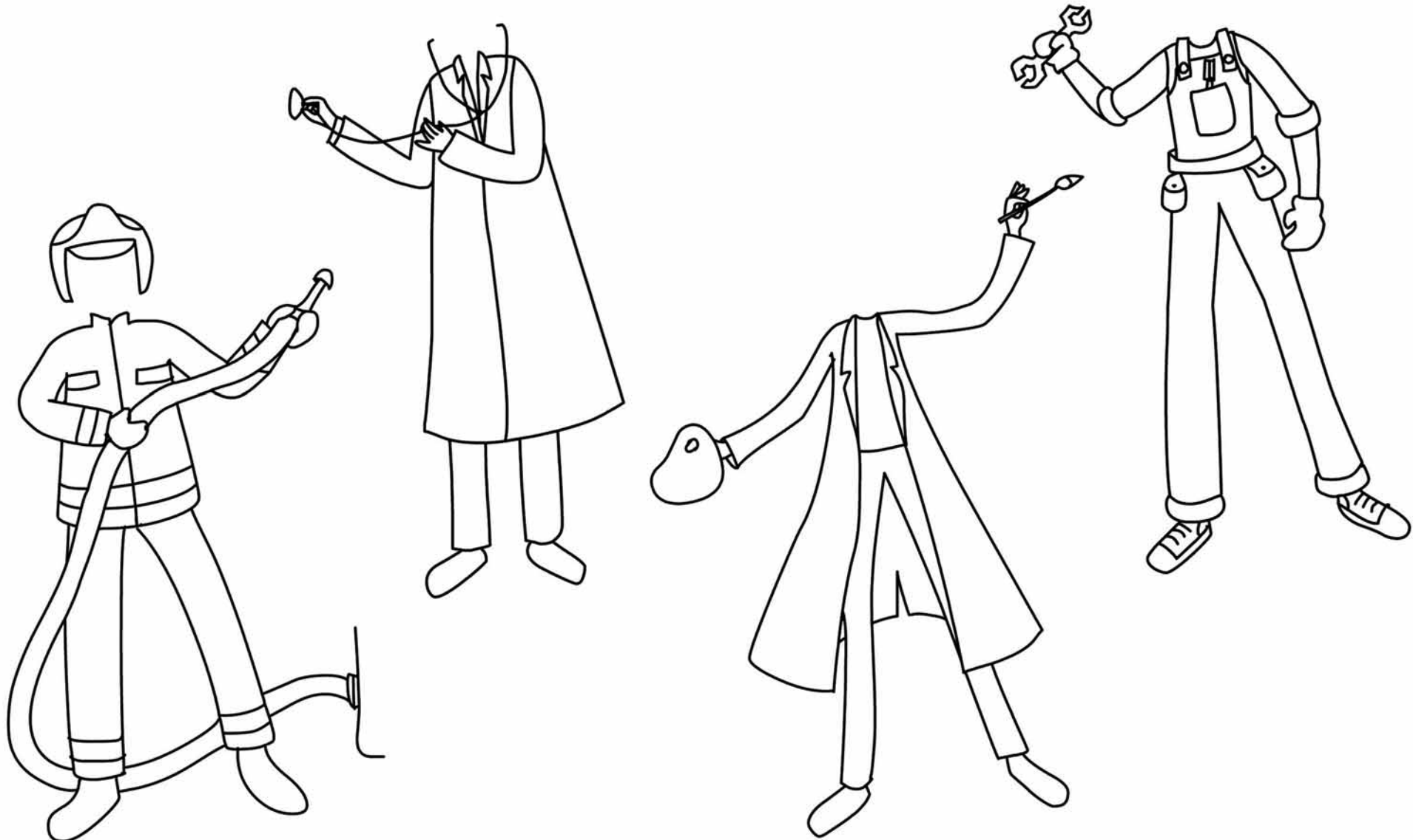
Outras Actividades:

1. Xogar en cantos ás familias e as casiñas, repartindo papeis de coidados entre os alumnos e as alumnas.
2. Invitar os pais a clase a contar como se ocupan da casa e dos coidados para que teñan referentes masculinos.
3. Realizar un taller de cociña cos pais e as nais.
4. Pedir que traian un obxecto de casa. Introducilos todos nunha caixa. Sentámonos en roda. Dun nun, van saíndo ao centro do corro e cos ollos pechados sacan un obxecto da caixa. Explicarán para que é e como se utiliza.

Actividade 9

Debuca a túa cara e dálle cor ós oficios que máis che gusten

Materiais:

- Rotuladores ou lapis de cores.

Introdución á Actividade:

Os datos mostran que en moitas carreiras e estudos tradicionalmente ocupados por mulleres ou por homes van equiparándose as tendencias, de maneira que tenden a ser ocupados por ambos os dous sexos; non obstante, aínda hai áreas que seguen dominadas de forma maioritaria por rapazas ou por rapaces. Así, por exemplo, os estudos relacionados coa imaxe persoal, a saúde, a atención social ou a educación seguen estando ocupados por mulleres, mentres que a electricidade, a mecánica de automóviles ou as telecomunicacións son elixidas fundamentalmente por rapaces. Estes datos fannos preguntarnos se as eleccións profesionais realmente fanse dentro dun marco de liberdade. Temos que intentar que dende as primeiras idades comprendan que non existen profesións para rapazas ou para rapaces, senón que teñen todo un abano de opcións que se adecúan ás súas capacidades, preferencias e expectativas.

Obxectivos:

- Que os nenos e nenas sexan conscientes de que poden ter calquera tipo de traballo ou realizar case calquera actividade que eles queiran, dacordo aos seus gustos e capacidades, independentemente do sexo.
- Romper os estereotipos que adxudican certas profesións ás mulleres e aos homes.

Desenvolvemento da Actividade:

1. Enumeraremos en voz alta as profesións que aparecen na ficha.
2. Pediremos aos nenos e ás nenas que elixan a profesión que máis lles gusta.
3. Con lapis de cores faremos que debuxen a súa cara no personaxe escollido.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

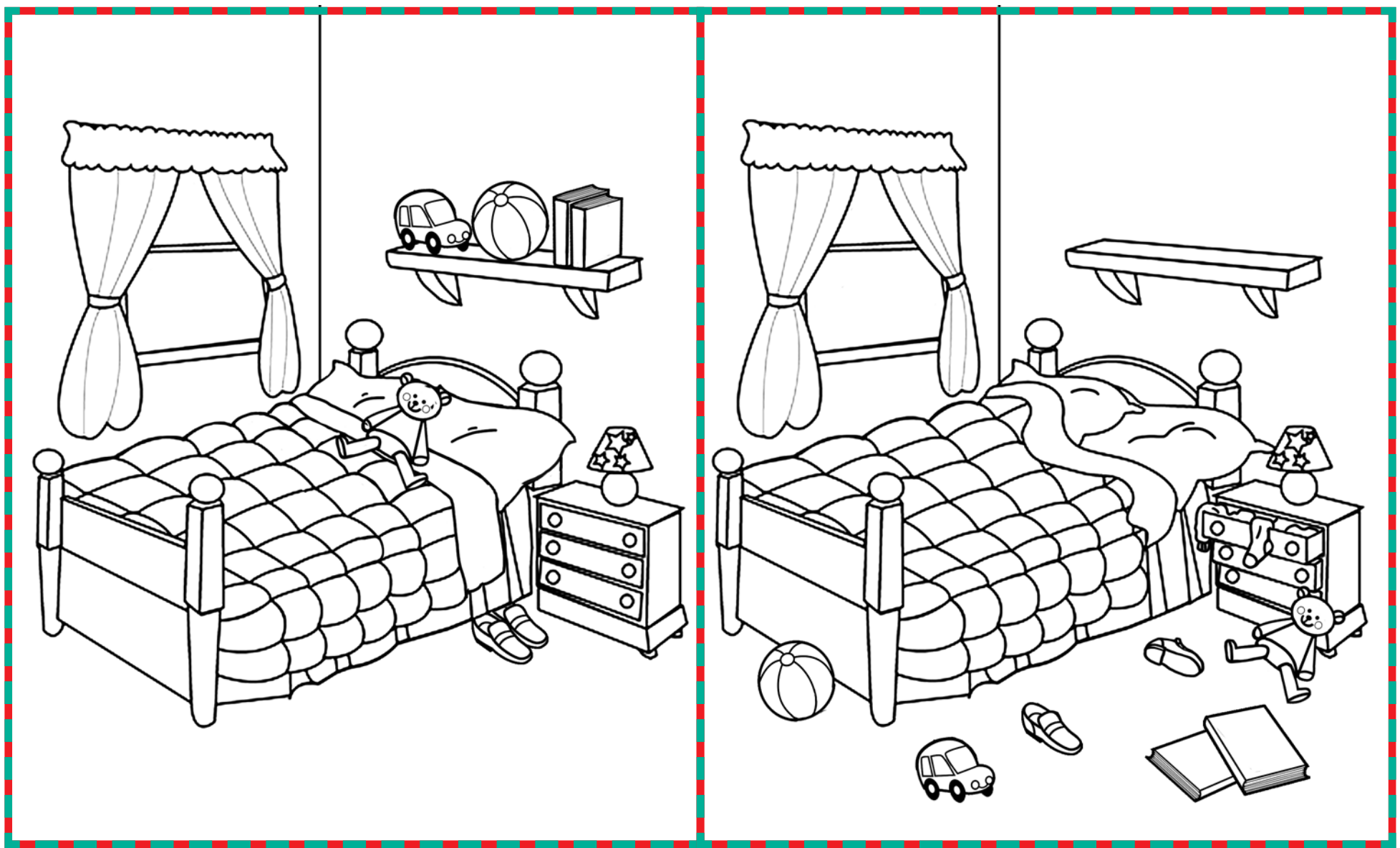
- En que queren traballar as nenas? E os nenos?
- Pode facer unha rapaza o mesmo que un rapaz?
- Pode ser unha muller astronauta? E presidenta do Goberno?
- As mulleres poden ser albaneis ou arranxar coches?
- Pode ser un rapaz perruqueiro? E mestre?
- Os pais teñen que coidar dos bebés?

Outras Actividades:

1. Pediremos a pais e nais que traballen en ámbitos non tradicionais que vaian a clase a contar a súa experiencia. Por exemplo, mulleres directivas, albaneis, etc.
2. Visitaremos algún centro de traballo dalgunha nai ou pai no que poidan conversar coas traballadoras e traballadores.
3. Levarase a clase un grupo de fotos nos que se vexa o rostro de persoas de distinto sexo que realicen profesións atípicas do seu xénero e preguntaráselles aos nenos e nenas sobre que traballo cren que realizan as devanditas persoas. É importante que as profesións que realicen estas persoas axuden a romper cos estereotipos, como por exemplo fotos de mulleres que sexan bombeiras ou astronautas e homes que sexan secretarios ou enfermeiros.

Actividade 10 Dálle cor á habitación que está ordenada

Materiais:

- Lapis de cores.
- Fotocopia da ficha.

Introdución á Actividade:

É importante desenvolver e potenciar novos modelos de comportamento na repartición de tarefas domésticas entre homes e mulleres e involucrar nas devanditas tarefas a nenas e nenos, evitando calquera tipo de diferenzas determinadas por xénero. Deste xeito axudase a ver a familia como un equipo do cal todos somos parte importante e no cal todos debemos colaborar dende as nosas posibilidades, permitindo fomentar unha formulación de equidade laboral.

Obxectivos:

- Potenciar a autonomía persoal dos nenos e nenas sen diferenzas de xénero.
- Explicarlles a necesidade e importancia da colaboración familiar.
- Fomentar as responsabilidades sociais entre nenos e nenas.

Desenvolvemento de Actividade:

1. A ficha contén dous cuartos que teñen que colorear e logo encontrar as cinco diferenzas.

2. Tras a actividade terán que comentar que cuarto lles gusta máis e cal se parece máis á súa. E preguntaráselles quen adoita facer nas súas casas cada unha das cousas que diferencian o cuarto sucia e desordenada da limpa e ordenada. Por exemplo: quen desordena os xoguets e quen os ordena?, quen dorme na cama e quen a fai?, quen deixa lixo no chan e quen a recolle?, etc.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Na casa adoitades axudar todos e todas ou hai os que nunca fan nada? Cedes que iso está ben?
- Na casa hai cousas que adoitan facer só as mulleres e cousas que só fan os homes? Por que?
- Cedes que habendo outras persoas na casa, só algunhas fagan cousas e o resto non? Por que? En que axudades ou cedes que poderíades axudar se non o facedes?

Outras Actividades:

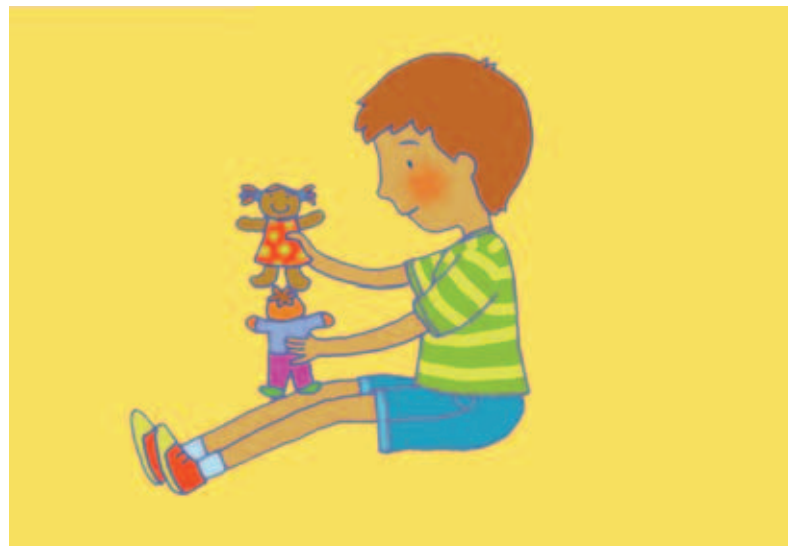
1. A principio de semana en roda explicarán en que axudan na casa diariamente e propoñeráse facer algo máis para axudar. Para facelo máis lúdico poderemos pedir que cada un e cada unha suxiran facer algo diferente do resto. E ao final da semana comentarán sobre o que fixeron.

Actividade 11

Prodea con plastilina as escenas onde están xogando en parellas

Ficha Actividade 11 Xogar en parellas

Materiais:

- Unha folla coa Actividade 11 imprimida.
- Plastilina.

Introdución á Actividade

A escola é un espazo idóneo para aprender a relacionarse dende o respecto, o diálogo e o recoñecemento. É importante que os alumnos e alumnas se expresen con liberdade e desenvolvan aquelas habilidades e actitudes que prefiran, pero tamén podemos invitalos a explorar xogos que tradicionalmente desenvolve o outro sexo, á vez que os ensinamos a dialogar, solucionar conflitos de forma pacífica e establecer relacións non violentas cos compañeiros e compañeiras. A escola é sempre un espazo de convivencia para os nenos e as nenas; nela se fortalecen e constrúen valores de convivencia, de solidariedade e de diálogo. As mensaxes que nela se transmiten son vitais no desenvolvemento de nenos e nenas e é importante darlles os suficientes recursos para resolver os diferentes tipos de conflitos que adoitan darse neste ambiente, xerando así nenos e nenas máis pacientes, que saiban comunicarse, escoitar e traballar en equipo.

Obxectivos:

- Promoveremos relacións baseadas no intercambio e o recoñecemento mutuo entre nenos e nenas.
- Fomentaremos o traballo en equipo entre nenos e nenas.
- Xeraremos un ambiente de comunicación que permita a nenos e a nenas aprender a expresarse e a escoitar, e á súa vez saber conducir esta comunicación para chegar a conclusións que favorezan o entendemento de ambas as dúas partes.

Desenvolvemento da Actividade

1. Pediremos aos nenos e ás nenas que observen as escenas e nos conten que ven.
2. Rodearemos con plastilina as escenas onde están a xogar xuntos.

Para conversar e reflexionar en grupo/clase:

- Por que cando nos enfadamos en lugar de falar, berramos? Podes ir para a cama estando enfadado ou enfadada?
- Por que facemos as paces? Como é estar enfadado ou enfadada?
- Que pasa se rompe a amizade? Que se sente? Que se sente cando volve a amizade?
- Por que razóns nos adoitamos enfadar?
- Por que é divertido xogar con outra persoa? Por que é divertido xogar só ou soa?

Outras Actividades

1. *A amizade invisible*. Facede un pequeno regalo a unha persoa do grupo coa que nos enfadásemos, sen dicirlle quen o hai feito.
2. *Lista de desenfadados*. Escribide un listado de xestos que nos gustan que nos fagan para desenfadarnos.
3. *Os abrazos*. Nenos e nenas correrán pola sala. Cando digamos xa! abrazaranse a outra nena ou a outro neno para expresar distintas emocións. Antes de que corran pola clase realizamos a indicación: abrazar coma se hai moito tempo que non nos vísemos, abrazar por compromiso, abrazar con coidado e tenrura, abrazar coma se nos tivésemos que despedir.
4. *Códigos secretos*. Inventade un código secreto, que só coñeza o grupo e que utilizaremos para facer as paces.
5. *Asembleas*. Ensaiaide asembleas para aprender a resolver conflitos en grupo.

Educando en Igualdade

Un programa realizado por FETE-UGT en colaboración co Instituto da Muller e o Ministerio de Igualdade

Por que unha campaña para educar en igualdade?

Os centros escolares son, sen dúbida, un dos espazos privilexiados para aprender a relacionarnos en igualdade. Cada día, durante varias horas, compartimos novas experiencias que nos levan a coñecernos un pouco mellor, a relacionarnos dende o recoñecemento mutuo ou a comunicarnos dende a complicidade e a aprender cales son os dereitos que temos como mulleres e como homes. Nesta campaña, a través das guías, os talleres e dende a páxina web www.educandoenigualdad.com, queremos axudarvos a reflexionar e investigar que significa compartir a vida en igualdade.

Onde podo ampliar os contidos da guía?

Na páxina web www.educandoenigualdad.com, onde encontrarás bibliografía comentada de cada un dos temas. Tamén encontrarás outros apartados interesantes como actividades didácticas para traballar a igualdade na aula, vídeos, dicionarios coeducativos, unha guía de linguaxe non sexista e recursos *online*.

En que consiste a campaña Educando en Igualdade?

Para a campaña editamos catro guías nos diferentes idiomas oficiais, que se distribuirán de forma gratuíta. Ademais, imos realizar talleres de formación para alumnos e alumnas, das etapas de Primaria e Secundaria, nos centros. Para os profesores e as profesoras realizaremos cursos de coeducación. Podedes seguir a campaña a través da páxina web www.educandoenigualdad.com

E se necesito resolver dúbidas ou solicitar información?

Contades cunha asesoría sobre igualdade e educación na páxina web www.educandoenigualdad.com, onde responderemos a todas as vosas preguntas e peticións. Podes consultarnos sobre os materiais da campaña no correo electrónico info@educandoenigualdad.com